

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО ИЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

ГОД. X.

М. А. И. 1901.

БРОЙ 5.

„Трѣбва ли и до колко може Христианинътъ да върви съ Свѣта?“ *)

Мжченъ въпросъ. Той е подобенъ на много други отъ Св. Писание въпроси, които е невъзможно да получатъ опрѣдленъ отговоръ. За примѣръ: „Помни сжботния день“ е тъй обширенъ въпросъ, щото никой не трѣбва да изброява другиму точно позволеното и запретеното да се прави въ Ново-Завѣтната Сжбота. Тука всѣкой съвѣстно, споредъ своя си умъ, чрѣзъ молитва и изпитване Писанията, трѣбва да бжде удостовѣренъ. Такъвъ, до голѣма степенъ, е и дадениятъ въпросъ. Мжчнотията му не произлазя толкова отъ несъвършеното узнаване значението на Св. Писание и духа му по отношенията на Христанина къмъ невѣрующия свѣтъ, но произлазя отъ факта, че всичкитѣ членове на видимото тѣло Христово не могатъ еднакво да приближатъ до изкушенията на свѣта и да останатъ пакъ неповрѣдени отъ влиянието му. И дѣйствително, не малцина черковни членове сж падали скърбна жертва на свѣтовнитѣ привлѣкателности, ако и да сж мнѣли себе

си силни и непобѣдими. Всичкитѣ Христови послѣдователи не сж еднакво утвърдени въ вѣрата; всичкитѣ не сж еднакво силни да се съпротивятъ злomu при всички обстоятелства; даже и всичкитѣ не сж обѣрнали пълненъ гърбъ къмъ свѣтовното, а има едни съ слабъ умъ, мека воля, леко сърдце, и плитка вѣра, чийто очи се вливятъ и изкушаватъ, и чийто животъ често пада жертва на плѣтоугодието. Отъ това, именно произлазя мжчнотията да се развие прѣдметътъ, и по тази причина нашата гледна точка ще бжде на едната страна Библията, която е много ясна по прѣдмета, а на другата страна опитността, или, по-добрѣ, състоянието на свѣта за общение съ него, и изискуемата се вътрѣшна подготовка за да бжде христанинътъ въ тѣзи обстоятелства безопасенъ.

Библията прѣдставя двѣ нееднакви страни на прѣдмета за отношенията на христанина къмъ свѣта; на едната страна тя проважда вѣрующитѣ „по всичкия свѣтъ,“ щото чрѣзъ тѣхъ ученията Христови да се разпространятъ между всичкитѣ народи; а на другата страна казва: „какъвъ дѣлъ има вѣрниятъ съ невѣрния — затова излѣзте отъ срѣдъ тѣхъ, и отлѣчете се, казва Господъ.“ „Не знаете ли че свѣтовното приятелство е вражда противъ Бога“ (2 Кор. 6; 14—17; и Як. 4; 4.)

*) Сказка държана отъ Д. Н. Фурпаджиевъ прѣдъ Централния Сѣборъ въ гр. Самоковъ, на 24 Окт. 1900 г.

Цѣлѣта на Спасителя бѣше да се проповѣда всеблагото Му Евангелие по всячкия свѣтъ на всѣка тварь, а този Божественъ планъ билъ постижимъ чрѣзъ посветени благовѣстители; не само чрѣзъ нѣколко пжтующи книжари, които изпълняватъ работата си като разпродадатъ днесъ повече Библии и Евангелия отколкото вчера, но нуждата била отъ чловѣци, да наставляватъ неученитѣ по Бога и да ги повлияятъ за Създателя и Спасителя си. Самото християнство не започна като книга, а като гласъ; дишащи и живи чловѣци трѣбва да запесатъ богатата вѣсть на всѣкого близо и далечъ; чловѣци грѣшници, смъртни, простени, осветени, и възхитени отъ небесния гласъ, трѣбва да направятъ поканата на спасение въ черквата, на улицата, въ дома, на полето, публично, частно, дѣня, ноця, въ Недѣля, прѣзъ седмицата, словомъ, и дѣломъ дано би нѣкои да се спасятъ. Необходимо е слѣдователно, не да се оттегли християнинътъ далечъ отъ жителитѣ на този блуденъ и грѣшенъ свѣтъ, а да влѣзе верѣдъ онѣзи, които иматъ нужда отъ Евангелското извѣстие за вѣченъ животъ чрѣзъ Исуса Христа Господа нашего. Но не забравяйте, приятели, че при свѣта има голѣма лична опасностъ за всѣкого, който е убѣденъ, че общанието е за онѣзи, които богатѣятъ къмъ Бога и не отсгиватъ на Сатана ни за минута. За туй, ако и да трѣбва Евангелието да се поднесе лично грѣшнику чрѣзъ усърдна покана пакъ то настоява на съвършено отлъчване отъ свѣтовното.

Обаче, нашиятъ въпросъ е тъй изразенъ, щото една блага срѣда се прѣпорѣчва. Той съзнава, че свѣтътъ е опасенъ за туй пита, „трѣбва ли?“ и като се спремъ за единъ краткъ отговоръ, ще кажемъ, че за нѣкои лица никакъ не трѣбва. Има голѣма опасностъ за маловъзрастнитѣ и нѣжни послѣдователи да забравятъ важното наставление на ученика, когото обичаше Исусъ, който като апостолъ пише: „Не любѣте свѣта, нито което е въ свѣта (Иоан. 2; 15) Можете ли си въобрази го-

рестъта въ Павловото сърдце, дѣто пише на Тимотея за одного отъ сътрудницитѣ си: „Димасъ ме остави, понеже възлюби сегашния свѣтъ?“ Димасъ билъ оставилъ и забравилъ първата си любовъ къмъ Христа и Евангелието Му, като се влюбилъ въ свѣта. Ако има опасностъ за подобна участъ въ случая на нѣкого днесъ, то за отговоръ на питанieto „трѣбва ли?“ заставени сме да кажемъ: Никакъ! Погледнитѣ на печалната история въ Ст. Завѣтъ и увѣрете се че падането и разпрѣснването на Израиля главно започнува, когато тѣ поискаха да бждатъ „както всячкитѣ народи.“ Свѣтътъ е силенъ, привлѣкателенъ за тѣлесното око, повидимому свободенъ отъ много ограничения, които Евангелието налага, и за туй свѣтътъ е и многоброенъ, и не малцина се повлияватъ, когато почнатъ да върватъ съ съдружници не отъ числото на спасеимитѣ.

Но въпросътъ може да значи, необходимо ли е заради разпространението на християнството, щото християнинътъ да върви съ свѣта? Да, по тази причина, именно, самиятъ основателъ на Християнството проводи върнитѣ си ученици по всячкия свѣтъ да кажатъ за Него и да повлияятъ чрѣзъ Него. Силата на влиянието на единъ животъ върхъ другъ е чудесна; никой не може напълно да разбере влиянието; чловѣкъ всѣкой дѣнь притура, или здравие, блаженство и добрина; или зараза, скърбъ и проклѣтие на чловѣчеството чрѣзъ влиянието си.

За по-добро схващане дадения въпросъ, нека отговоримъ вкратцѣ на нѣкои запитвания, които се съдържатъ въ него. Що се означава съ името Християнинъ, и съ думата свѣтътъ? Въ какви отношения Библията и опитността позволяватъ или забраняватъ приятелството съ свѣта?

I. Първо: Християнинъ. Съ това име не разбираме Източно-Православенъ, по-пече и най-послѣдниятъ отъ апостолитѣ не е билъ запознатъ съ името: Православенъ; нито разбираме Римо-Католикъ, тъй като Евангелието никога и никдѣ не отдава правото на черквата да спасява само

онѣзи, които идатъ при нея; нито значи това име Протестантизмъ, понеже то е название дадено нему, отъ противниците. Освѣнъ това, погрѣшно е да нарѣчемъ християнина само „благороденъ человекъ“, ако и отъ връзката му съ Бога чрѣзъ вѣра и отъ храната въ Св. Писания, които той изпитва, характерътъ му да се облагородява. Английскитъ поетъ Александъръ Попъ е казалъ: „Християнинътъ е человекъ отъ най-високата степенъ.“ Когато Д-ръ Джудсонъ обикалялъ въ мисионерскитѣ си пѣтешествия по селата и колибитѣ въ Бирманія, туземцитѣ го наричали: „Иисусъ Христовия человекъ.“ Подобни качества се прѣписватъ християнину отъ онѣзи, които сж почувствували благо то му влияние, но тѣ сж само плодове на истинския ученикъ Христовъ. Християнинътъ значи единъ вѣрующъ въ Христа; чадо Божие чрѣзъ пакирождение; приятелъ Божий по поведение; светия и наслѣдникъ на вѣчното блаженство. Той е тука като пришлецъ и чужденецъ; жилището му е въ небесата; живѣе въ свѣта, но очига за едно по-добро отечество, и въ срѣдъ натиска отъ силитѣ на злото неговото сърдце е прѣдадено за плода на Духа.

II. Второ: Свѣтътъ. Това сж жителитѣ на земята, человекѣското поколение съ своитѣ отличителни обичаи, стрѣмления и влияния. и съ своя духъ, който постоянно се явява въ нови видове и става привлѣкателенъ за разнитѣ поколения. Въ днитѣ на Ноя духътъ на свѣта бѣше насилне; въ Иллевитѣ дни — идолослужение; въ днитѣ на Христа — сила; а въ наше врѣме — любостезание. Нито дѣйствиува този свѣтовенъ духъ еднакво въ разнитѣ мѣста и сърдца, но все необходима е една силна борба противъ него. Казвало се е за Атина, че добръ би било человекъ да мине прѣзъ града заради многото, което можалъ да научи, но живогътъ въ него билъ пленъ съ опасностъ. Таквъ е и този свѣтъ; много уроци и полза може да извлѣче человекъ отъ него, но безгрижното нерадиво живѣене е съсипателно за бѣдащия животъ.

Свѣтътъ съдържа хора съвършено обладани и прѣдадени на свѣтовното, и други, които хроматъ безъ знание и изборъ въ кой пътъ да трѣгнатъ; невѣжи и несъбудени, по които чрѣзъ освѣтление можеха да се избавятъ отъ мрачната си опасностъ. Има въ свѣта лица, които сж съвършено далечъ отъ Бога и то по тѣхенъ изборъ; има други, които владѣятъ умственото освѣтление за привилегиятъ и общанията въ Библията, моралисти нравствено възпитани и възпитатели; други даже сж видѣли свѣтлината на Евангелието съ своитѣ си очи, и въ минали години сж изповѣдвали Христа прѣдъ свѣта; но като сж отъ свѣта, и единтъ и другитѣ биха отказали всѣко наставление клоняще къмъ тѣхвата поправка; или считащи себе си достатѣчни и пълномѣрни спорѣдъ мѣрката, която тѣ приематъ, или упорствуващи противъ истината, която знаятъ съ ума си, тъй като Евангелието изисква отъ всички покорство и изповѣдъ. Колкото за съвършено противнитѣ на християнството, които своеволно сж прѣдали себе си на безнадежденъ животъ; както и за онѣзи, които притежаватъ знанието за богодѣхновеното правило на живота, а отъ Бога далекъ отстоятъ, нѣмаме друго мѣние и свѣтъ освѣнъ, че голѣма опасностъ се крие за християнина да върви съ тѣхъ. Ето, за примѣръ, единъ противникъ подигравателъ на вѣрата, или другъ, който въ миналото е билъ послѣдователъ Христовъ, е участвуваъ въ блажената и света трапеза на причастнето Господне, и е даже търпѣлъ за Христа, но сега е пакъ отъ свѣта, тъй като неговото общение не е съ Отца и вѣруващитѣ въ Христа; а е хвърлилъ жребнето си съ съдружници, които търсятъ само тукашното и безъ никакво недоумѣние жертвуватъ истината за да постигнатъ цѣлитѣ си; и що повече искате, когато подобно лице безсвѣстно се старае да ослаби вѣрата на вѣрнитѣ чрѣзъ увехтѣлитѣ скептически и безбожни въпроси отъ Волтера, Хюма, и Додела? Питаме: трѣбва ли християнинътъ да върви съ подобни отъ свѣта?

не ще ли угаси самъ своя огънь? не е ли общението съ тѣхъ съсипателно за християнския му животъ?

Обаче, има другъ видъ хора, пакъ отъ свѣта; религия по-право разумение въ тѣхъ нѣма, но нито сж безнадеждни нито пригѣжаватъ опасно свѣтско влияние върху християнина. Тѣ сж лица, които чрѣзъ наставления и християнско влияние биха се обърнали къмъ чистото християнско учение. Тѣ не сж утвърдени въ нищо отъ упорство или безпристрастно изслѣждане, но сж се намѣрили въ една атмосфера прѣдадена тѣмъ отъ отците имъ като законъ и въ нея живѣятъ, но ако биха освѣтлени по Божия законъ, голѣмо промѣнение можеше да стане въ тѣхъ. И тѣ сж отъ свѣта, щомъ като не сж Христови ученици, но общението съ тѣхъ би имало здравословни влияния за самия християнинъ, понеже въ тѣхната срѣда християнинътъ не се чувствува като назначенъ да ги води къмъ оновова, когото тѣ не знаятъ, а Му дължатъ сърдеченъ поклонъ.

Като подраздѣлимъ жителитѣ на земното кълбо на два разрѣда: християни и нехристияни или свѣтътъ, нека видимъ какво е сравненето или противоположността имъ споредъ богодѣхновената книга. Единитѣ сж „раби Божии“ (1 Пет. 2; 15 и 16). другитѣ сж „раби на грѣха“ (Рим. 6; 16 и 23); единитѣ сж свободни (Рим. 6; 22), другитѣ сж „подъ нго на рабство“ (Гал. 5; 1); единитѣ сж „светии“ (1 Кор. 1; 2), другитѣ сж грѣшници на изгубване (Рим. 3; 23); единитѣ сж „синове Божии“ (Гал. 4; 3—7). другитѣ сж синове на дявола (Иоан. 8; 44); единитѣ сж „съ цѣна купени“ (1 Кор. 6; 20), другитѣ сж „продадени подъ грѣха“ (Рим. 7; 14); единитѣ се „управляватъ отъ Духа“ (Рим. 8; 14), другитѣ сж „уловени живи“ отъ дявола (2 Тим. 2; 26); единитѣ нѣма да загинатъ въ вѣки“ (Иоан. 10; 28), а другитѣ ще загинатъ (Лук. 13; 3). Наистина много противоположни сж по вкуса, характера, и наслѣдното си. Християнството и свѣтътъ сж въ постоянна борба; всѣко жее, и работи да завладѣе жителитѣ на

нашата планета. Важно е да се помнятъ думитѣ на апостола, който казва: „Всѣко отъ Бога родено, побѣждава свѣта, и тая е побѣдата, която е свѣтътъ побѣдилъ, вѣрата ваша. Кой е, който побѣждава свѣта, ако не този, който вѣрва, че Исусъ е Синъ Божий (1 Иоан. 5; 4 и 5). За жалостъ не всѣкой ученикъ Христовъ е тъй силенъ, и ако би се срѣшналъ на бой съ свѣта, може ли той съ 10,000 да устои насрѣща тогози, който иде противъ него съ 20,000? Ако има, слѣдователно, лица отпаднали отъ благодатта, тука е тайната: не сж прѣсмѣтали своитѣ си сили въ сравнение съ свѣтовнитѣ, а сж били нещастници въ една неравна борба съ изполина свѣта.

(Слѣдва)

НОВО ХЕБРИДСКИТѢ ХРИСТИАНИ.

Изъ «The Missionary Review of World».

Новохебридитѣ сж една група отъ около 30 острови въ Южния Тихий Океанъ. Тѣзи острови сж се населявали отъ човѣкоядци въ 1848 год., когато за пръвъ пѣтъ християнски мисонери отишли тамъ. Сега по-голѣмата частъ отъ населението сж християни.

Новохебридскитѣ християни сж хора съ една простодушна вѣра, които пригѣрнали Евангелието, и се трудатъ да любятъ Исуса Христа и да му служатъ, до колкото се простира познанието имъ за ученията на блаженого негово слово. Тѣ се стараятъ да съблюдаватъ въ повседневния си животъ и поведение всичко каквото Исусъ заповѣдва. Тѣ почватъ и свършватъ деня съ тайна и обща домашна молитва, благодарятъ Богу редовно на всѣко едене и се трудатъ да възпитаватъ дѣцата си въ страхъ Господень и да ги подготвяватъ за негови слуги. Тѣхниятъ повседневенъ животъ и обходата имъ сж силно впечатителенъ нагледенъ урокъ на езицицитѣ и на всички, за чудесното промѣнение, което е станало въ тѣхъ посредствомъ ученето и силата на Евангелието. Това е тъй, защото тѣ се тру-

дять да живѣятъ за Христа и за вѣчността. Тѣ сж далечъ отъ да сж свободни отъ онѣзи погрѣшки и недостатѣци, които сж общи на всички човѣци; нито сж нѣкои отъ тѣхъ съвършени, понеже всякитѣ човѣци сж съгрѣшили и сж недостатѣчни. Нѣма праведенъ нито единъ, освѣнъ нашия Спасителъ, Богочеловѣка Иисусъ Христосъ. Но споредъ видѣлината и възпитанието имъ, ако се направи сравнение между тѣхъ и едно подобно число Христиани вземени безъ пробиране изъ кое да е християнско общество отъ бѣли, сравнението ще бѣде въ полза на рѣченитѣ островитяни. Прѣди нѣколко години като езичници тѣ нищо не сж знаели за Недѣлния день, при все това, той днесъ се по-добрѣ освѣщава помежду тѣхъ, и тѣхнитѣ църкви се по-добрѣ посѣщаватъ отколкото въ коя да е християнска страна. При това, тѣ много високо цѣнятъ и внимателно изучаватъ и четатъ Словото Божие, като единичното непогрѣшимо правило за вѣрата и живота на човѣка.

Сега да видимъ отъ какъвъ материалъ се произвеждатъ Новохейбридскитѣ християни.

Когато мисионерското дѣло се започнало помежду населението на Новохейбридскитѣ острови, тѣзи хора били нашарени по тѣлата си, диви човѣкоядци, безъ облѣкло и писменъ езикъ. Женитѣ сж вършили всичката работа, а мъжетѣ сж само ходили на война или пъкъ сж прѣкарвали времето въ говорене за война. Тѣ постоянно били на страхъ отъ езическитѣ си богове, отъ неприятелитѣ си, отъ духоветѣ на хората, които били убили и отъ злинитѣ причинявани тѣмъ отъ светитѣ човѣци, отъ езическитѣ жреци и отъ магьосникитѣ. Отъ всичкитѣ тѣзи тѣ много се страхували.

Като езичници, тѣ нѣматъ понятие за естествена смъртъ, а вѣрватъ че всѣкой който умира, бива убитъ отъ нѣкого по-срѣдствомъ нѣкакво си обаяние или магия направена съ частъ отъ протокалъ, или отъ бананова кора, или отъ нѣщо, отъ което умрѣлото лице е било излѣ-

една частъ. И така слѣдъ смъртъта на нѣкого живитѣ се събиратъ ежедневно и разискватъ случая да узнаятъ, кой е причинилъ смъртъта. Щомъ нѣкой спомене нѣкое лице, къмъ което той има неприятелство, като виновникъ на смъртъта, тѣ напълватъ една пушка и жрецѣтъ или главатарѣтъ отива съ нея при нѣкой мѣкъ и му я дава като му казва: „Ти трѣбва да идешъ и да застрѣлишъ тази свиня.“ За младежа не остава освѣнъ да си избере едно отъ двѣтѣ: или да бѣде самъ той застрѣленъ или да земе пушката и да я сложи настрана, тогава да иде и да боядиса черно лицето си, шията, гръдитѣ и рѣцѣтѣ си, слѣдъ това да се върне, да земе пушката и да иде да убие невинното лице, като го причака скритъ въ храсталака при къщата му. Често пѣти за отмъщение въ такъва случая послѣдватъ войни между разни племена, въ които мнозина загинватъ, а попѣкога цѣли села и цѣли племена се изкореняватъ.

Когато мисионеритѣ първо отишли на тѣзи острови дѣтеубийството било обикновено; старитѣ хора тоже ги убивали и всички вдовици одували, когато умирали мъжетѣ имъ. Това било едно отъ най-мъжнитѣ нѣща да се убѣдатъ езичникитѣ да напуснатъ, понеже тѣ го считали голѣмо унижение за духа на мъжа да нѣма духъ на жената да му прислужва като единъ робъ въ свѣта на духоветѣ. Въпрѣки тѣзи страшни дивашки ужасни и суевѣрия, жителитѣ на тѣзи острови, даже като езичници, сж интересни хора, живущи въ села и паланки и обработвайки земята около тѣхъ за прѣхраната на фамилиитѣ си. При все това, между тѣхъ нѣма продаване и купуване и никакви пари въ кръгообръщение. „Правото е въ силата“, и съ закона на сопата по-силнитѣ безмилостно угнѣтватъ по-слабитѣ.

Какъ става измѣненето въ тѣзи хора?

Мисионеринѣтъ има за своя първа грижа, като иде между тѣхъ да изучи езика имъ. Изпърво той не е ималъ никакво спомагало, нито учителъ, но се е трудилъ да усвои езика отъ говора, да открие гра-

матическитѣ конструкции и фонетически да го приведе въ писменность. Слѣдъ това той прѣвежда нѣколко духовни пѣсни и учи хората да ги пѣятъ. Той прѣвежда и приготвяла сѣщо и една малка книжка съдържаща изводи отъ Словото Божие, въ които тѣ намиратъ описание за сътворението, за грѣхопадането, за потопа и за Божията любовъ и милость къмъ чловѣцитѣ, показана въ лицето на Исуса Христа. Той ги учи да четатъ тази книжка и да я разбиратъ, а така сѣщо и да приематъ Св. Писание отъ Бога като единственото непогрѣшимо ръководство и правило за вѣрата и живота на всички човѣци, били тѣ отъ дѣ и да е и каквато и да е кожата имъ. Той ги учи още, че въ нея книга, чрѣзъ страданията и смъртъта на Единородния Сн Синъ, Исуса Христа, Богъ прѣдлага спасение и вѣчно блаженство, на всички които я приематъ, вѣрватъ ученията ѳ и съобразяватъ живота си съ тѣхъ, като прѣди всичко се покаятъ отъ грѣховетѣ си и ги напуснатъ; че Богъ е добъръ, пълненъ съ любовъ и милость до толкова, щото е изпратилъ Сина Си, въ този нашъ свѣтъ да умрѣ за насъ и да ни даде животъ вѣченъ. По този начинъ Божествената благодать просвѣщага умовѣт и повлиява сърдцата на езичниците да почнатъ да обичатъ Бога повече отъ всѣко друго нѣщо и да служатъ Нему. Слѣдователно, за тѣхъ едно отъ най-големитѣ наслаждения става да отиватъ на църква, на молитвено събрание и на недѣлно училище да се научатъ всичко, което може да се знае за Спасителя и за длъжноститѣ имъ къмъ Него, когато тѣ обичатъ и комуто се трудятъ да служатъ като на единъ всегашенъ приятель.

Отъ всички, които, като оглашени, пожелаватъ да се съединятъ съ църквата, се изисква да иматъ прави познания за тѣзи части отъ Словото Божие, които сѣ прѣведени на езика имъ. Изисква се отъ тѣхъ сѣщо да знаятъ и църковния катихизисъ и символа на вѣрата. Отъ всѣкой мъжъ и жена се изисква да покаже непороченъ характеръ, до колкото за това

могатъ да сядятъ чловѣци, най-малко за една година прѣди да се допуснатъ като кандидати за причастници. Слѣдъ това, споредъ познанията имъ, отъ тѣхъ се изисква да посѣщаватъ особенъ класъ отъ една до три години прѣди да се кръстятъ и да станатъ членове на църквата. Слѣдователно, съ помощта Божия, слѣдъ таква грижливо приготвление за членство съвсѣмъ малцина има, които отпадатъ, а напротивъ всички ставатъ усърдни съработници за спасението и на други. Тѣ вѣрватъ, че не е възможно за единъ чловѣкъ да познава Исуса Христа, както трѣбва, да Го люби, да Му служи и да възпоминава смъртъта Му съ пълна радостъ за спасението си, прѣди да е извършилъ всичко, което е по силата му, за да научи и други да се ползватъ отъ сжшитѣ вѣмненни и вѣчни благословения. Така тѣ се учатъ и водятъ отъ благодатьта Божия да вѣрватъ въ всичкитѣ Евангелски учения и да се стараятъ усърдно въ всичко да съобразяватъ живота си съ тѣхъ като служители на Господа Исуса Христа.

Какви Християни излизатъ отъ тѣзи диваци слѣдъ таквото грижливо приготвление?

Прѣзъ цѣлия си животъ Божиитѣ люде растатъ въ Християнското си познание и въ посвещението си на Господа Исуса Христа и на Неговата работа, чрѣзъ ежедневното си съобщение съ Него посредствомъ молитва и четение св. Писание като смиренно слѣдватъ да го обичатъ и да му служатъ по-добъръ и така утвърждаватъ призванието си, докле въ смъртъта намѣрятъ съвършенството на небето. Новохейридскитѣ църковни членове почватъ и свършватъ всѣкой день съ тайна и обща домашна молитва. Тѣ благодарятъ Богу на всѣко ядене. На св. Недѣля никой отъ тѣхъ не обръща грѣбъ къмъ Недѣлното училище или коя и да е църковна служба за да иде, както мнозина правятъ въ християнски страни, съ велосипеди, трамваи, желѣзницата или по другъ начинъ да търся удоволствие и да изди-

„БЛИЗО ПРИ БОГА.“

Отъ Д-ръ Т. Л. Байлъръ.

ява Господния день въ развлечение, като забравя заповѣдта: „Почитай Сѣботния день за да го освещаваши“. Освѣтъ когато е боленъ на легло или принуденъ да стои при другъ боленъ, никой членъ на църквата не отсъствува отъ службитѣ, нито отъ молитвенитѣ събрания и то въ всякако врѣме. И, навикнали да се молятъ у дома си, тѣ никога не отказватъ, когато се поиска отъ тѣхъ да отворятъ или закриятъ нѣкоя църковна служба съ молитва.

Тѣхното образование е ограничено, при все това, всякой може да чете словото Божие до колкото го иматъ и всички сж много усърдни да учатъ и други езичници за Господа Исуса. Като отиватъ на други острови да поучаватъ, често нѣкои биватъ и убити, но други се явяватъ готови да зематъ мѣстата имъ. Неотдавна единъ отъ тѣзи Християни билъ отишелъ на единъ островъ да учи жителитѣ му за Христа. Тамъ той умрѣлъ. Веднага петима отъ неговия островъ се явили тамъ, дѣто той умрѣлъ да завзематъ мѣстото му.

Тѣ сами градятъ и поддържатъ църквитѣ и училищата си. Освѣтъ това, сами плащатъ за печатането на св. Писание, до колкото то е прѣведено на 22 разни езици, които се говорятъ на тѣзи острови. Жителитѣ на единъ островъ сж платили на Британското Чуждестранно Библийско Дружество 30,000 лева за да се напечата цѣлата Библия на езика имъ.

На Новохебридскитѣ острови има и сега още отъ 40 до 60 хиляди челоувѣко-ядци. Нека се молимъ Богу, щото добрата работа започната на тѣзи острови да продължава и ученията Христови скоро да проникнатъ въ сърдцето на всякого отъ сега още сѣществующитѣ челоувѣко-ядци и скоро всички да станатъ усърдни и примѣрни Християни.

М. Н. Поповъ.

— „Ето ржката Господня не се е скратила, да не може да спасе; нито ухото му натегнало, да не може да чуе.“ (Ис. 59; 1).

Мирътъ, чистотата, и силата на всяко чадѣ Божие зависатъ твърдѣ много отъ това да ли той или тя живѣе твърдѣ близу при небесния си Отецъ. Добръ е не само да пѣемъ: „При Тебе, Боже мой, по-близъ да съмъ,“ но и да се молимъ: „При мене, Боже мой, по-близъ да си.“ Много сме наклонни да мислимъ, че Той живѣе много далечъ отъ насъ — не като Отецъ близо при насъ. Неговата дѣйствителна близость трѣбвало би да е и тържествено прѣд-осторожение и сладко утѣшение. Нито една мисль въ най-вжтрѣшното ни сърдце не е скрита отъ Него; нито единъ таенъ грѣхъ що струваме, който да се не вижда ясно отъ всеиздирващето Му око както полуденното слънце. Това би трѣбвало да има чудесна въздържателна сила надъ насъ.

Какво утѣшение е това, дѣто Богъ е тѣй близо при насъ, щото може всякога да слуша, когато се обръщаме къмъ Него! Молитвата на християнина не е извѣстие пратено до много далеченъ прѣстолъ; тя е интимното му сношение съ Едного, който е близо. Дѣтска вѣра благоговѣйно и любезно се разговаря съ Бога, шенне изповѣдъ на грѣхъ въ отвореното Му ухо, казва Му тайнитѣ си, и открива всяката си душа Нему. Въ врѣме на трудъ и мжчнотия вуждаемъ се отъ единъ ближень помощникъ.

Авраамъ Линколнъ единъжъ казалъ: „Много пжти съмъ падалъ на колѣнитѣ отъ самото убѣждение, че нѣмаше гдѣ другадѣ да отида. Собствената ми мждрость и оная на всички около мене ми се виждаше недостатъчна за онзи день.“ Което геройскиятъ Прѣсѣдатель често чувствувалъ посрѣдъ прѣголѣмитѣ си мжчнотии и ние често сме го чувствували въ мрачнитѣ часове на живота. Дѣтско чувство се възбужда въ насъ, и ние се вуждаемъ отъ Всеомогщъ Отецъ близо при себе си, на когото да говоримъ и да се осланяеме. Прѣслѣдваниятъ апостолъ въ Кесаревото сждилище съ стражари облѣчени въ разници

около него, отъ опита разбра тази обогрительна истина, когато каза: „Въ първия ми отвѣтъ никой не прѣдстана съ мене, но всички ме оставиха * * * но Господь ми прѣдстана, и укрѣпи ме.“

Искренната молитва на християнина е шепнението сърдечното желание въ ухото на Тогова, който е близо. И вѣрвамъ, че онова ухо приема всѣкога да слуша скромната честна молитва на вѣрата. Всѣко прилично сърдечно желание на Божието чашо придобива признание и приличенъ отговоръ въ сърдцето на Самаго Бога. Теглянето на нашата молитва може да се види като че не размѣрда вѣчния прѣстолъ, но като теглянето на дебело вжже отъ прѣдната частъ на една ладия — то може да ни приведе въ по-близо съобщение съ Бога, и въ по-пълна хармония съ Неговата мадра и света воля. Когато нашитѣ желанія сж съгласни съ Божиата воля, ние безъ друго ще получимъ нѣкое благословение.

Ако живѣемъ близу при нашия небесенъ Отецъ, то ще се стараемъ да осмислимъ постоянното Му съдружество. Всѣкога на всѣкадѣ, дѣто една прѣдана душа се срѣщне съ Бога, е свѣщено мѣсто, било то като Яковова камененъ стълпъ или светилището въ Недѣленъ день. Ние трѣбва да направимъ работилницата, кантора, писалището, кухнята, нивата на земледѣлеца свещени съ присѣтственото Господне. Дѣтската стая, дѣто благочестивата майка наставлява дѣтето си, е едно отъ Божиитѣ жилища, и азъ съмъ виждалъ много стаи на болни, що сж се обръщали въ притвори небесни. Честитъ онзи пастиръ, който, връщайки се въ своята стая, намира и Библията си отворена и читалището близо при него, съ скжпоцѣнни общанія прѣснати около му! Колкото по-близу стои той при своя Богъ и Учителъ въ оная стая, толкозъ по-близо ще бжде и при сърдцата на своитѣ люде, и въ пастирската си работа и на амвона. Дѣловитиятъ човѣкъ, който прѣкарва малко врѣме съ Бога заранъ, надъ Библията си; или на колѣнитѣ, ще влѣзе въ шума на деня

много по-силентъ. Деньтъ започнатъ съ молитва нѣма да го остави да прѣкара врѣмето си прѣзъ сжщия день въ безумие и грѣхъ. Лютеръ казвалъ, че той не можалъ да успѣва въ духовния си животъ безъ да прѣкарва два часа на день въ молитва и блиско съобщение съ Бога.

„Висниятъ животъ“ е просто живѣяне близу при Бога, въ Недѣленъ день, въ Неговото светилище, и прѣзъ седмицата въ нашитѣ жилища и дюкени. То е пазене на нашето гражданство на небето и очитѣ си надъ заслѣпителнитѣ магли на свѣтовцината, и нашитѣ сърца въ блиско-отношение съ нашия божественъ Учителъ. Онѣзи, които така чакатъ Господа, ще подновятъ силата си, тѣ ще възлизатъ съ крила като орли. Изгледътъ имъ е широкъ; духовната имъ атмосфера е съживителна; тѣхноо общение съ своя Отецъ и своя Спасителъ е сладко; тѣ говорятъ много за небето прѣди да стигнатъ тамъ. Бидейки близу при Бога, тукъ тѣ ще намѣрятъ, че всичкитѣ бисерни врати имъ се отварятъ на врѣме и тѣ ще влѣзатъ за да бждатъ „всегда при Господа.“

† Дръ И. Риггсъ.

На ³/₁₆ миналий Януарий Дръ И. Риггсъ, ветеранинтъ мисонеринъ свърши земното си поприще въ дома си въ Скутари, Цариградъ.

Ето що пише за него и неговата дѣятелность Дръ А. Л. Лонгъ въ Christian Advocate, органа на Методистката Епископална Черква въ Америка.

„Дръ И. Риггсъ почналъ своето мисонерско поприще въ 1832 г. и дългиятъ му и интензивно дѣятеленъ животъ е билъ прѣкаранъ въ библейска работа на езицитѣ гръцки, арменски, турски и български, въ прѣвеждане и издаване разни издания на Библията и други религиозни списания. За тази работа той бѣше отлично приспособенъ. Той бѣше много добръ запознатъ съ еврейскитѣ и гръцки оригинални текстове, а повечето европейски езици владѣше довольно добръ. При това

той присъединяваше инстинктитѣ на единъ филологъ и навика да обработва внимателна, трудолюбива и добросъвестна акуратностъ въ всички подробности. Къмъ словото Божие той питаеше жарко и дълбоко благоговѣйна любовъ, и до като първата му грижа като прѣводачъ бѣше да изрази, доколкото свойството на езика е

що имаме на английски, и които сж назначени да се употрѣбляватъ въ богослужението. Много отъ тѣзи духовни пѣсни — мога специално да говоря за прѣведенитѣ на български — сж трогнали народното ухо и сж изтръгнали отвѣтъ изъ народното сърдце, което е направило да се пѣятъ тѣ на всѣкадѣ изъ България

позволявало, точно смисъла на оригиналния текстъ, пакъ той същевременно имаше изряденъ вкусъ въ употрѣбеннето на езика, който е успѣвалъ да оздрави онзи достоѣпенъ стилъ тѣй необходимъ за всѣки прѣводъ на Свещеното Писание.

„Евангелскитѣ духовни пѣсни на източнитѣ езици дължатъ много на Д-ра Ригтсъ, именно на неговитѣ прѣводи на много отъ най-хубавитѣ духовни пѣсни,

отъ онѣзи, които нищо не знаятъ за произхождението имъ.

„Моето лично познанство съ Д-ра Ригтсъ почна въ 1858 г. Отъ онова врѣме нашето приятелство е било непрѣкъснато и твърдѣ интимно. За мене той всѣкога е билъ като любезенъ баща. По-чистосърдеченъ човѣкъ не съмъ познавалъ. Никога не съмъ прѣкарвалъ единъ часъ при него безъ да почувствувамъ, че съмъ се

ползувалъ и умствено и духовно. За мене ще бѣде за всегда причина за сърдечна признателностъ това дѣто, освѣнъ дългото ни приятелство и задружна християнска работа за тази страна, имахъ специалната привилегия да бѣда неговъ сътрудникъ въ прѣвода на Свещеното Писание на български. Всѣкидневно работихъ азъ съ него около четири години. Всѣкога съмъ считалъ тѣзи за четиритѣ най-производителни години на своя животъ.

„Д-ръ Риггсъ е продължавалъ до послѣдния часъ да се занимава съ работа, що е вършилъ прѣзъ цѣлия си животъ, При послѣдното ми свиждане съ него той каза съ сладка усмивка, че би желалъ, ако да имахъ врѣме, да поговоря съ него по нѣкои точки относително прѣглеждане прѣвода на Библията. Слѣдъ туй той прибави: „Имамъ и двѣ-три нови духовни пѣсни на български, които Ви моля да прѣгледате съ мене. Малко мислихъ азъ, че това бѣше послѣдното ми стискане на онази бащинска рѣка.

Д-ръ Риггсъ принадлежѣше на Пресвитерианската Черква. Съ мене той бѣше Методистъ, който се интересуваше и радваше тѣй усърдно въ усиѣха на Методистката Черква, както и азъ. Той съ удоволствие сочеше на едно свидѣтелство за джживотно членство въ Мисионерското Общество на Методистката Епископална Черква, що бѣше окачено въ неговото писалище. Както покойния Д-ръ Кайлеръ, сърдцето му бѣше много широко за да се ограничи любовта му само на една деноминация. Той любѣше всички Божии люде, и се радваше на Божието дѣло, дѣто и да се вършеше то.

„Нѣма по-добъръ противоядъ противъ песимистичната философия на днешно врѣме отколкото запознанството ни съ добри мъже. Да е познавалъ човѣкъ нѣкого четридесетъ години и да може да каже за него: „Колкото повече се запознавахъ съ него, толкозъ повече го любяхъ,“ е много добра опитностъ. Такъвъ човѣкъ бѣше Д-ръ И. Риггсъ. Такава е моята

опитностъ въ моето приятелство съ него. Богъ да въздигне повече като него!“

— „Ако прѣдадемъ себе си на Бога и искрено приемемъ своя жрѣбъй като отъ Него отреденъ, то ние ще приборяваме съдържанието му и не ще обръщаме внимание на опущенията му; и било че този жрѣбъй е слабъ като на сакайтъ човѣкъ, и тѣсенъ като на дѣте, пакъ ще намѣримъ въ него срѣдства за струване добро, които надминуваатъ най-доброто ни устроение и свещени притезания, които ще държатъ будна най-високата ни воля“

— *Джемсъ Мартинъ.*

Прави Понятия за Бога.

Повечето хора сж придобили понятията си за Бога главно по прѣданне, а прѣданнето се основа на това, що е мислилъ или училъ прѣдшпъ човѣкъ. Ние сме твърдъ много черпили повятния си за Всемогущаго отъ човѣшки извори, като сме забравяли, че колкото мъдри и поучителни и да сж били Августинъ и Калвинъ, тѣ не сж били боговдхновенни и тѣхнитѣ заявления нѣматъ такъвъ авторитетъ, какъвто имъ сж отдавали нѣкои.

Ние трѣбва да черпимъ своитѣ понятия за Бога отъ Неговото слово. Като четемъ Свещеното Писание ние трѣбва да тълкуваме Негова Характеръ и Неговото отношение къмъ насъ отъ това, що ни е открито тамъ за Него.

Нашпътъ небесенъ Отецъ е полазалъ Себе Си какъвто Си е на човѣцитѣ въ лицето на Исуса Христа. Тази е една главна причина, дѣто Господъ стана човѣкъ, и живѣ на земята за да може, както Самъ Той казва, да ни покаже Отца. Отъ това, що знаемъ за Исуса, въ Негова светъ характеръ, въ неговитѣ симпатии и приятелства, въ Неговитѣ цѣли и старания, въ Неговото отвращение отъ грѣха и Неговата нѣжностъ за грѣшника, въ всѣко отдѣление и характеристика на Негова животъ, ние можемъ сега да видимъ, че Той е откривалъ Бога на човѣцитѣ.

КНИГИТѣ сж учители, които ни учатъ безъ прѣчка, безъ казане, безъ гнѣвъ и безъ пари. Когато отидемъ при тѣхъ, намираме ги будни; когато ги потърсимъ, тѣ не бѣгатъ. Нито се вриятъ отъ насъ. Ако направимъ погрѣшка, не ни се каратъ; ако сме невѣжни и прости, не ни се присмиватъ.

КЖИЦАТА

ЩО ЯКОВЪ ПОСТРОИ.

Отъ REV. J. WESLEY JOHNSTON, D. D.

Повѣсть за Младитѣ.

(Прѣв. отъ Английски).

(Продължение)

Слѣдъ туй, тъй като нищо не успѣва като успѣхътъ, когато удари звънецътъ, на единъ часа, Яковъ бѣ героятъ на дѣня Сямъ бѣше побѣденъ и нѣмаше надежда да си завземе изгубеното положение. Нѣговиятъ дѣнь на малки тирании бѣ се свършилъ. Неговиятъ гласъ нѣмаше вече да има властъ. Благоволенията, които той нѣкога раздаваше не бѣха вече негови. И послѣ — такъва е човѣшката непризнателностъ — неговитѣ привърженици, подвластни, почетната стража, която всѣкога го придружаваше, оставиха го на съдбата му; тъй щото Яковъ бѣше придруженъ отъ около двадесетъ усърдни, разтревожни момчета до фабриката, когато Сямъ нѣмаше никого да му отдава почести.

Вѣроятно е че смислени, сериозни старци на седемдесетъ години и повече, чии дни на борба лежатъ погребени въ далечното минало, може да се съмняватъ да ли Якововото поведение въ сегашния случай бѣ много прилично; но даже Ап. Павелъ призна, че човѣшкото търпение има граница, когато каза: „Ако е възможно колкото отъ ваша страна, имайте миръ съ всичкитѣ човѣци.“ Но има нѣкои хора, съ които не е възможно да се живѣе въ миръ. Колкото повече имъ се отстъпва, толкова по-зли ставатъ. Ако имъ се подчини човѣкъ единъ дѣнь, то слѣдующиятъ дѣнь става по-труденъ. Ако Яковъ бѣ се оплакалъ на надзирателя въ своята си стая, той не можеше остана една седмица въ фабриката. Всѣкое момче щѣше да се обърне противъ него. Прѣкоритѣ „Бобово-стебло“ и „Исполнино убиецъ“, щѣха да се замѣнятъ съ „Подлизурка“ и „Шпионъ“, и добръ щѣше да е за него изведнѣжъ да остави фабриката. И тъй, когато работата дойде до границата, поставена отъ Ап. Павла, единичкото нѣщо,

което остава за нѣкои хора е да имъ сторить каквото Яковъ стори на Сямъ Мартинъ.

Нѣколко врѣме слѣдъ това изражение на взаимна почеть между Яковъ и Сямъ, г-нъ Адамъ приказваше съ Якововия надзиратель, и го питаше какъ се поминува Яковъ.

„Прѣвъзходно,“ отговори надзирательтъ.

„Има ли нѣкоя мжнотия съ другитѣ момчета?“

Г-нъ Адамъ знаеше, що можеха да сторять тѣзи момчета, че понѣкога изпжждаха добри, способни момчета срѣщу които тѣ питаеха завистъ.

„Да, но азъ мисля, че тя прѣмина,“ отговори надзирательтъ.

„Имало ли е обл. . . . ?“

„Да“.

„Кой бѣше другиятъ?“

„Сямъ Мартинъ.“

„Ами че той е вождътъ на тълпата.“

„Да“.

„Какъ се свърши?“

„Сямъ не е вождъ вече“.

Яковъ е духовито момче.“

„Той е, наистина“.

„Вие знаете ли за това?“

„Азъ го прѣдвиждахъ за нѣколко врѣме. Момчетата бѣха много злѣ настроени срѣщу младия Хърсли. Когато азъ се обръщахъ на друга страна, тѣ го страшно нападаха.“

„Значи той не прѣдизвика —?“

„О единъ дѣнь на пладнѣ стана редовно сбиване. Азъ чухъ за разпоредбата, но мислихъ за най-добръ да оставя момчетата да се разправятъ сами.“

„Човѣкъ не може да се бърка всѣкога въ тѣзи работи, ми се струва? Г-нъ Адамъ запита, съ съжаление.

„Това самоправимжнотията по-голъма,“ каза надзирательтъ, като говореше отъ голѣма опитностъ.

„Какъ тъй?“

„Да се намѣси чловѣкъ значи да земе нѣкоя страна, а това нищо не помага.“

„Тогава вие сте увѣренъ, че младиятъ Хърсли не бѣ виноватъ?“

„Да, увѣренъ съмъ. Фактътъ е, че той не можеше да стори нищо друго. Това Мартиново момче го е изкарвало вънъ отъ търпение, и азъ се очудвамъ, че той го е търпѣлъ толкова врѣме.“

„Тогава по-добрѣ е да не говоримъ нищо за това?“ каза г-нъ Адамсъ, като зѣ една мостра отъ масата и внимателно я разглеждаше.

„Това е мое мнѣние,“ отговори надзирателтъ, като гледаше мостритѣ.

„Г-нъ Алфордъ се доста интересува въ момчето,“ забѣлѣжи г-нъ Адамсъ, като тури едно увеличително стѣкло върху мостритѣ за да види размѣшеннето на нишкитѣ.

„Той го заслужва,“ повърна надзирателтъ. „Азъ мисля, че той е едно отъ най-способнитѣ момчета, които съмъ ималъ нѣкога въ стаята си“.

Тѣ продължиха да се разговарятъ върху други нѣща относящи се до фабриката.

Очакванията на надзирателя се напълно оправдаха, че Яковъ не щѣше вече да има мжнотни съ момчетата. Прѣкорътъ Бобово-стебло никога не се чу вече. Исполноубиенецъ сжщо изчезна. Не бѣ лесно да си играе чловѣкъ съ едно момче, което така юнашки се разправи съ Сямъ Мартинъ. И тъй Яковъ влазяше и излазяше и си вършеше работата безъ никакви прѣпятствия отъ когото и да е.

Рано прѣзъ лѣтото г-нъ Алфордъ дойде, и, вѣренъ на общанieto си, посети г-на Хърсли, който бѣше придобилъ вече доста отъ прѣдишното си здравие, макаръ че още се подпираше съ патерици. Всѣкой день, обаче, притуряше на неговата сила и макаръ че той не се надѣеше да стане пѣргавъ и дѣятеленъ както въ миналитѣ години, обаче, съ врѣме, възможно бѣше той съвсѣмъ да изостави патерицитѣ. За щастие на г-нъ Алфоровия планъ да намѣри работа на г-нъ Хърсли, негови-

ятъ вратаръ и пазачъ щѣше да отива на Западъ, гдѣто ималъ роднини. Това мѣсто прочее, бѣ отворено за г-нъ Хърсли, и той го съ готовность прие. Едничката мжнотия бѣ разстоянието между Хърслевия домъ и фабриката. Това значеше километръ и половина пѣтъ, нѣщо, което г-нъ Хърсли не можеше още да извърши. И тъй Франкъ Женкинсъ притежателъ на фйтони, биде условенъ да отива всѣка заранъ у г-нъ Хърсли и да го откарва на фабриката, а вечеръ пакъ у дома му. Но Яковъ, като знаеше колко загриженъ бѣ баща му да не оскудѣва отъ пари, каза на г-нъ Колинсъ да попита за единъ столъ съ колела, кога отиде въ града. Г-нъ Колинсъ удобри Якововата идея, и му каза това безъ стѣснение. Едно отъ г-нъ Колинсовитѣ понятия бѣда одобрява всичко, що можеше да се удобри, а това бѣ съвсѣмъ противно на поведението на г-жа Колинсъ. Слѣдователно той извличаше много отъ тозъ животъ, а тя почти нищо.

„Обърни се, Якове“, каза той. „Баща ти те возеше когато ти бѣ малко дѣте, и се гордѣеше съ това, и сега ти имашъ намѣрение да возишъ него?“

Яковъ се усмихна на г-нъ Колинсовия отговоръ.

„Това е много добрѣ“, каза г-нъ Колинсъ, сърдечно.

„Азъ ще попитамъ за столъ.“ И той попита. Нито чака той, догдѣ отиде въ Албани. Той бѣ видѣлъ такъвъ столъ прѣдишното лѣто у Алфорови, употребяванъ отъ майката на г-жа Алфордъ, една любезна стара госпожа, която бѣ умрѣла рано прѣзъ зимата. И тъй, като намѣри благоврѣмие, той говори за това на г-жа Алфордъ.

„То се знае,“ отговори тя, „то се знае.“

Сжщата оная вечеръ столътъ бѣ донесенъ отъ Алфорови, и на слѣдующата заранъ, г-нъ Хърсли се вози въ него до фабриката. Ако на г-жа Хърсли бѣха общали всичкото богатство на Норудъ, на което да се притури и книжната фабрика, тя не би могла да удържи сълзитѣ си, когато видѣ мжжа си въ стола,

и Яковъ да го бута изъ пхтя. Тя го гледа почти до половинъ пхтъ къмъ фабриката съ усмивка на устнитѣ си и сълзи на очитѣ ся; тогава като се повърна въ къщи, тя даде ходъ на чувствата си, които не можеха вече да се въздържатъ. Никога не бѣше мъжовото ѝ лице тъй мило за нея, както когато той се обърна отъ хълма и ѝ се усмихна за сбогомъ; а Яковъ никога не ѝ се виждаше тъй храбъръ и мъжественъ както когато въ онази сѣщата минута той замаха шапката си въ отговоръ на нейния сигналъ (знакъ).

Г-жа Хърсли дълбоко почувствува отсъствието на мъжа си, когато той най-първо отиде на фабриката. Той бѣ билъ много по-търпеливъ прѣзъ тѣзи седмици и мѣсеци отколкото сѣ обикновено мъжетѣ. Имаше дни, когато той биваше досадителенъ, и правеше живота отегчителенъ, обаче, всячко зѣто изобщо, неговото поведение бѣ благородно. Човѣкъ, който може да падне отъ едно здание, да не може да употребява и двѣтъ си нозѣ за нѣколко мѣсеци, да сѣди подпрѣнъ въ единъ голѣмъ столъ, да бѣде зависимъ за всѣко нѣщо отъ нѣкого отъ своята фамилия, и да не роптае или да е нетърпеливъ по нѣкога, не се е още родилъ.

И жената, която може да прѣмине прѣзъ страшнитѣ напрежения, подъ които г-жа Хърсли е живѣла толкова врѣме, и да устоя, е още въ земята на сѣнищата.

Едно нѣщо, обаче, г-жа Хърсли правеше — когато мъжъ ѝ бѣше загриженъ и лесно раздражаемъ, тя не бѣше. Когато той роптаеше, тя биваше весела. По нѣкога, когато той изгубваше търпението си, — защото той страдаше често отъ голѣми болки — тя събираше частицитѣ на строшената му яростъ, обвиваше ги нѣжно въ мѣки, отстъпчиви фрази, и му ги повращаше назадъ тъй нѣжно, щото безъ да знае той, гиѣвнитѣ, етерпеливи думи се обръщаха въ вѣстители на миръ.

И тъй тя се усѣти осамотена, когато той първо отиде на фабриката, но вечерята той имаше толкова много нѣща да ѝ каже, и бѣ толкова добъръ и веселъ,

щото къщата заприлича на по-прѣжнитѣ врѣмена.

ГЛАВА VIII.

Яковъ рѣдко излизаше слѣдъ завръщането си отъ фабриката. Той имаше малко желание да зема участие въ игритѣ на другитѣ момчета, защото той постепенно узна, че духътъ на грубостъ прѣдставляванъ отъ Томи Уаткинсъ и Недъ Смитъ се сподѣляше отъ мнозина. Майка му не я търсѣха вече старитѣ ѝ приятели и приятелки. Като жена на главния надзирателъ на Бенетъ и Уйксле, чийто мъжъ скоро щѣше да почне своя си работа, хората считаха г-жа Хърсли за важна личностъ; но като жена на единъ вратаръ въ Норудската книжна фабрика, нейниятъ чинъ се доста понижи. За нѣколко седмици тя не можѣ да отиде на църква, понеже трѣбваше да се грижи за г-нъ Хърсли, и прѣзъ това врѣме доста отъ църковницитѣ я посѣтиха. Но когато стана пзвѣстно, че г-нъ Хърсли не щѣше да може да почне работата си при Бенетъ и Уйксле, и че бѣдѣлото му сега бѣ много неизвѣстно, съчувствието на Норудчани не малко изгуби силата си. Послѣ, когато Яковъ отиде да работи въ фабриката съ прости, обикновени хора, което ясно показваше, че Хърсливитѣ пари били на привършване, даже Целия Стебинсъ се оттегли, като отведе съ себе си вдовица Линвортъ и нѣколко други. Чуденъ е този свѣтъ! Когато се нуждаемъ пай-много отъ съчувствие, тогава най-малко приемаме. Когато трѣбва приятелитѣ ни да ни помагатъ, тогава нѣмаме приятели! Но г-жа Хърсли малко внимание обърна на външни нѣща. Мъжъ ѝ поглѣщаше всичкото ѝ врѣме и грижа, и тя не мислѣше за нищо друго. Нанстина, ней бѣше много по-леко, като нѣмаше да посрѣща и изпраща посѣтителитѣ и да отговаря на всѣкакви въпроси.

Една недѣля заранъ тя отиде на църква, като остави Нелли при г-нъ Хърсле, а Якова зѣ съ себе си. Съ признателностъ сърдцето ѝ отговори на камбаната, която

весело зовеше хората на свето поклонение, и съ чувство на благодарностъ тя вървеше къмъ малкото светилище, което по-прѣди тя много рѣдовно бѣ посѣщавала. Безъ да мисли, че е станало нѣкое промѣнение, тя отиде право къмъ добръ познатия чинъ, но намѣри го завзетъ отъ Женкинсовата фамилия, която сѣдѣше на другата страна на църквата. Г-жа Женкинсъ ѝ отправи единъ студентъ, зачуденъ погледъ безъ никакво внушение на приятелство или благоразположение. Г-жа Хърсли погледна наоколо си малко смутена, и едно болезнено чувство я объзъ, като знаеше, че цѣлото събрание е обърнало погледитѣ си къмъ нея. Яковъ зе зачерви отъ негодувание, защото той видѣ, че Томи Уаткинсъ посбута сестра си, Бела, и тогава погледна на другата страна, гдѣто сѣдѣше Недъ Смитъ. Врѣмето е всѣкога сжщо по дължина, гдѣто и да го прѣкарваме, но то ни се вижда много по-дълго подъ нѣкои условия отколкото подъ други. Петъ секунди чакане върѣдъ църквата, догдѣ нѣкой те покани да сѣднешъ, не могатъ да се мѣрятъ съ махалото на часовника.

„Има довольно мѣсто въ моя чинъ,“ се чу приятно шепнене отъ г-нъ Колинсъ, който хвана ръката на г-жа Хърсли, и я поведе къмъ своя столъ. Г-нъ Колинсъ не се считаеше за стѣлпъ въ Норудското светилище. Мнозина го считаха за особенъ човѣкъ. Тѣ казваха, че той ималъ странини понятия. Фактътъ, че той плащаше два пѣти повече за стола си отъ колкото братъ Хадълстонъ — единъ отъ най-богатитѣ въ селото — даваше много по-щедро отъ кой да е членъ на църквата; никога не отсъствуваше отъ мисионерското събрание, или кое да е събрание, въ което щѣше да се събира волна помощъ, или че той бѣ благъ, приятенъ, съчувствителенъ, и благодѣтеленъ, къмъ това тѣ не обръщаха внимание. Нито пъкъ земаха прѣдъ видъ факта, че той ходѣше рѣдовно на черква, незасниваше, слушаше словото; често говореше благи думи на проповѣдника, и въобще живѣеше като

християнинъ. Той, любезенъ, блаженъ човѣкъ, се стараше да живѣе религията си, когато други хора само говорѣха своята, и защото той не говорѣше като тѣхъ — високо и дълго, не заплакваше по нѣкога, нито изобличаваше съ най-високъ гласъ — тѣ го считаха недостоеенъ да земе мѣсто между избранитѣ. Но, г-нъ Колинсъ никакъ се не смущаваше. Тази оголѣла негова глава лъщѣше въ меката видѣлина на Норудската черква, и неведнѣжъ трѣпваха малкитѣ му очи съ света радостъ, когато той слушаше словото. Г-жа Хърсли почувствува голѣма благодарностъ къмъ него, за дѣто я избави отъ затруднителното ѣ положение, и съ радостъ прие поканата му. Тѣй сжщо и Яковъ. Малцина мѣже имаше въ Норудъ, къмъ които Яковъ питаше такъва почитъ. Прѣди Яковъ да пише на г-на Алфордъ за работа въ фабриката, г-нъ Колинсъ му прѣдложи да го вземе въ своя си дюкянъ и да го научи на запаята си. Яковъ помнеше това съ благодарностъ, и си мислеше за него, като сѣдѣше въ чина при г-на Колинсъ. Словото го заинтересува прѣмногo. Проповѣдникътъ зема за свой прѣдметъ притчата за двѣтѣ кѣщи, и Яковъ си припомни че бѣ челъ за тази притча въ майчината си Библия въ деня, когато отиде въ Брентонъ. „Почти всичко,“ каза проповѣдникътъ, „зависи отъ основитѣ. Ако животътъ не почива на здрави, вещественни начала, не прави разлика колко виденъ или претенциозенъ е той, той ще падне въ врѣме на изпитни и смущения. Най-добритѣ камъне въ едно здание сж овѣзи, върху които то стои. Прѣди единъ човѣкъ да може да гради на горѣ той трѣбва първо да гради надолу.“

Слѣдъ службата г-нъ Колинсъ се живо ржкоса съ г-жа Хърсли и Якова, като изрази своето удоволствие, че ги вижда пакъ да излизаятъ вѣнъ отъ дома си. Марлоу излѣзе бързишкомъ изъ чина си за да имъ поднесе благитѣ си поздравления. Г-нъ Дотли сърдечно поздрави Якова и г-жа Хърсли; но за очудване на г-жа Хърсли, едва ли дойде другъ нѣкой при нея. Тя

бѣше очаквала тази заранъ съ голѣмо удовлетвие. Сърдцето ѝ бѣ се разтупало, като мислеше за поздравленията, които ще приеме. Тя бѣ прѣминала прѣзъ дълги и трудни изпитии, и прѣзъ цѣлия си животъ щѣше да помни дългитѣ мѣсеци отъ тѣжи и грижи.

Г-жа Хърсли малко приказва, когато се върна у дома отъ черква. Каквато изненада или разочарование и да почувствува, тя го задържѣ у себе си. За голѣмо нейно удовлетвие, тя намѣри, че Яковъ бѣ се много заинтересувалъ въ словото, и тъй тѣ се разговаряха върху него. Това бѣ разумно — много разумно. Шумътъ и гнѣвътъ за малко нѣщо е само губене на сила. За много нѣща не си струва да се говори втори пѣтъ. Паяжината може да лови мухи, но орелътъ я разпокъсва съ едно замахване на крилото си.

„Сега, синко,“ каза г-нъ Хърсли онзи день слѣдъ пладнѣ, „понеже азъ не можихъ да отида на черква, кажи ми нѣщо за словото.“

„То бѣ за градене,“ каза Яковъ. „Азъ го не разбрахъ всичкото: но имаше нѣкои части доста ясни.“

„За градене,“ повтори г-нъ Хърсли съ една малка въздишка, като си припомни врѣмето, когато той бѣ главенъ надзирателъ на Бенетъ и Уйксли.

„Да градене върху канара, поставяне основи — да почнува человекъ право.“

„Нѣщо друго?“

„Материалътъ да е добъръ. Да се не турятъ нетрайни нѣща. Проповѣдникътъ говори за хоросанъ и кирпичи и дървенъ материалъ точно, както азъ съмъ слушалъ тебе да говоришъ много пѣти.“

„И послѣ?“

„Никаква кална работа отъ страна на работниците. Струва ми се, че той трѣбва да е работилъ нѣкога този занаятъ. Той се вижда много да разбира отъ него.“

„Не каза ли той нѣщо за нѣкой планъ?“

„Той тури това въ самото начало, но азъ го забравихъ.“

„Помнишъ ли за прозорцитѣ?“ каза

г-жа Хърсли, която до сега слушаше внимателно.

„Ами за прозорцитѣ? попита г-нъ Хърсли, като се обърна къмъ нея, понеже той не искаше да направи разговора утѣчителенъ за Якова.

„Той искаше да каже за външния изгледъ на хората. Той каза, че нѣкои хора грядатъ повечего бѣли стѣни, или оставятъ прозорци, които гледатъ само къмъ тѣхнитѣ фабрики, или дюкани, или обикновения, катадневенъ животъ.“

„То трѣбва да е било много добро слово.“

„То бѣше — много поучително слово,“ отговори г-жа Хърсли. Послѣ, като помисли, че г-нъ Хърсли може да я попита за събранието, и какъ биде тя посрѣщаната, тя промѣни прѣдмета.

Яковъ не помена нищо за случката въ чина. Нито каза той нѣщо за твърдѣ малцината, които дойдоха при майка му, кога се свърши службата. Тѣзи уста Яковови бѣха страшно нѣщо. Понѣкога тѣ говорѣха точно онова, което той мислѣше, а пѣкъ понѣкога тѣ биваха чудесно млчеливи. Иоанъ често се чудѣше на това. Но не и тя; защото, всѣкой казваше, че Яковъ приличаше точно на майка си.

На другия день г-нъ Колинсъ ги посѣти. Той каза, че той като „заминуваше по край тѣхъ, рѣче да влѣзѣ,“ което несъмнѣно бѣ вѣрно: обаче, той имаше намѣрение да ги посѣти прѣди още да бѣ трѣгналъ отъ дюкана си.

„Жално ми е, че г-нъ Шелдонъ не разбра, какъ стои работата за вашия чинъ, г-жа Хърсли, но г-нъ Шелдонъ е вече доста старъ, и не може да слуша тъй добръ както едно врѣме.“

„Добрѣ бѣ за г-нъ Колинсъ, че г-нъ Шелдонъ го не чу; когато той говорѣше тъй за него. Шелдонъ бѣ чувствителенъ въ нѣща относящи се до негова слухъ. Ако имаше нѣщо, въ което той бѣ найуверенъ, то бѣ това, че може да чува тъй добръ както кога да е. Когато хората му говорѣха съ обикновенъ тонъ, той казваше, „А? Що?“ и когато тѣ понадигаха гласа си и говорѣха по-високо

той казваше: „Нѣма нужда да викате; не съмъ глухъ!“ Отъ незапаметни врѣмена той бѣше управлявалъ Норудскитѣ чинове, и добръ си вършеше работата; но напоследѣтъкъ имаше доста мжчнотия, и нѣкои неприятни погрѣшки. При все това, никой, до тогава, не бѣ внушилъ нѣкое измѣнение, защото това, щѣше дълбоко да го наскърби.

До колко бѣ той отговоренъ, за дѣто Хърслевиятъ чинъ бѣ даденъ на Женкин-совата фамилия, г-нъ Колинсъ не можеше да каже. Имаше много пѣща, които г-нъ Колинсъ таеше у себе си, за голѣмо досаждение на г-жа Колинсъ; защото ней ставаше много неприятно да научава всичкитѣ новини отъ Целия Стебинсъ, когато тя твърдѣ малко можеше да ѝ съобщава.

„Азъ се видѣхъ съ г-на Шелдона,“ продължи той, „и наредихъ работата. Вие можете или да си земете стария чинъ, или да сѣдите при г-жа Марлоу, която много ще се радва да сѣдите на нейния чинъ. Тя има цѣлъ чинъ на свое разположение, а трѣбва ѝ само едно мѣсто за сѣдане.“

„Тогава азъ ще отивамъ при г-жа Марлоу. Вие виждате, че сега само двама отъ насъ могатъ да отиватъ на черква.“

И тъй работата се уреди. Но г-нъ Колинсъ не каза, че е ималъ мжчнотия въ урежданieto на тази работа. Женкин-совата фамилия бѣ толкова упорита, като че бѣ земала онзи чинъ отъ врѣмето, когато Колумбъ влѣзълъ въ Санъ Доминго, и неискаше никакъ да допусне, че г-жа Хърсли имаше нѣкакви права. На г-нъ Шелдона трѣбваше да се вика съ голѣмъ гласъ почти за половинъ часъ прѣди той да разбере, що искаше г-нъ Колинсъ. За щастие, г-жа Марлоу можа да даде едно внушение, което отвори пътъ за прѣмахане мжчнотията. Добра работа извърши г-нъ Колинсъ оная заранъ — по-добра даже отъ колкото той мислѣше; защото Яковъ се силно докачи огъ униженieto, на което бѣ подложена майка му, и бѣше наклоненъ да поразтърси малко Норудската черква.

Когато си дойде у дома оная вечеръ, той се научи отъ майка си за посѣщението на г-на Колинсъ и наредбата съ г-жа Марлоу.

Г-жа Колинсъ ржжѣ доста, когато мжжъ ѝ се завърна въ дюкяна, и се чудеше защо той да отсъствува половинъ день въ Понедѣлникъ, когато имаше толкова много работа за вършенне, и най-послѣ го попита съ оскърбенъ тонъ, да ли той има намѣрение да остави тя да върши всичката работа.

„Едва ли,“ отговори той, както обикновенно обичаше да отговаря на г-жа Колинсъ, когато тя му задаваше въпроси отъ извѣстна категория.

Тогава тя въздъхна, съ дълбока, ожесточена въздишка, за която тя се надѣеше че ако се не почувствува поне, да бѣде чута въ небето, но нейнитѣ въздишки не отиваха по-високо отъ тавана — рѣдко даже до тамъ достигаха.

На слѣдующата Недѣля г-нъ Алфордъ, съ фамилията си, присѣтствува въ Норудската черква, нѣщо нѣкакъ необикновенно. Макаръ че г-нъ Алфордъ бѣше живъ и способенъ търговецъ, по нѣкакви си причини той рѣдко посѣщаваше черква. Когато биваха въ града тѣ посѣщаваха една богата черква, когато имъ бѣше удобно, но нѣмаше нищо положително въ гѣхния религиозенъ животъ. Той прѣкарваше Недѣлния день въ прѣглеждане списания, вѣстници, нѣкои отъ по-новитѣ книги, и като имаше земене-даване съ доста книгоиздатели той биваше добръ снабдяванъ съ книги за четене въ Недѣленъ день.

Г-жа Алфордъ имаше по нѣкога извѣстни религиозни наклонности, но тѣ не бѣха всѣкога доволно силни да наддѣлватъ на други веререлигиозни наклонности; прочее, тя прѣкарваше недѣлнитѣ си дни по единъ неопредѣленъ начинъ, безполезенъ за самата нея и за другитѣ. Като имаше таквъ примѣръ прѣдъ себе си, що друго можеше да стори Хербертъ освѣтъ да се събира съ другари, които го влачеа къмъ зло? Г-жа Алфордъ почна да се смущава за Херберта. Несмислениятъ

начинъ, по който той изживяваше пари; оплакванията, които ѝ дохождаха от неговитѣ учители; неговото съвършено хладнокръвие къмъ нейнитѣ увѣщания; неговото поведително, горделиво поведение у дома и извѣстно незачитание на всѣко родителско ограничение, причиняваха голѣма душевна тѣга на г-жа Алфордъ.

Колкото за Дариела тя бѣ по-разумна отколкото се очакваше отъ годинитѣ ѝ — тя ясно разбираше що е длъжностъ и отговорностъ. Прѣзъ послѣдната година или двѣ на бабиния ѝ животъ Дариела бѣше съ нея почти постоянно, а това обясняваше, поне тѣй мислѣше г-жа Алфордъ, зрѣлостта на нравствения животъ на дѣтелото.

„Защо ние не ходимъ на черква?“ попита тя майка си единъ день. „Баба ходѣше на черква. Много хора отиватъ. Защо е Недѣлята, ако не ходиатъ ние на черква? Азъ искамъ да отиваме, мамо.“

Повече за да задоволи дѣтето нежелди отъ нѣкое чувство на нравствена обязаностъ, г-нъ Алфордъ заведе фамилията си на черква една Недѣля, и то се случи когато г-жа Хърсли и Яковъ за пръвъ пътъ сѣдѣха въ чина на г-жа Марлоу.

Но Господинъ Алфордъ не трѣбваше много да чака за да го покани нѣкой да сѣдне въ неговия чинъ. О, не! Г-нъ Алфордъ можеше да има кой да е столъ въ черквата. Погледътъ, който г-жа Женкинсъ отправи къмъ г-жа Алфордъ, бѣше много различенъ отъ онзи, който тя бѣ благоволила да отправи къмъ г-жа Хърсли. Вървежътъ на Алфордовитѣ изъ черквата бѣ много приличенъ на едно тържествено шествие.

Целия Стебинсъ се усмихна на Дариела по най-приятенъ начинъ. Томе Уаткинсъ гледаше къмъ Херберта съ чувство на страхопочитание. Пѣвчесиятъ хоръ на смалко щѣше да се поклони къмъ Алфордовия чинъ онай заранъ, защото рѣдкостъ бѣше, наистина. дѣто главния притежателъ на Норудската книжна фабрика ги удвѣляваше съ своето присѣтствие.

Яковъ Хърсли, макаръ и да бѣше про-

сто момче, не можеше да не забѣлжи каква почетъ хората отдаваха на Алфордови и какъ нѣкои бѣха се отнесли прѣзрително къмъ майка му по-прѣдната Недѣля. Но той не се усмихна прѣзрително, нито показа нѣкое циническо изражение. Той знаеше по добръ. Той рѣши, обаче, че на майка му ще се отдаватъ сѣщи почести, каквито приемаха Алфордовитѣ. И когато събранието стана да шѣе той отиде много близо до майка си, на което тя се усмихна благодарно, а той я погледна въ лицето. и отъ храбритѣ му, невинни очи свѣтѣше цѣлъ свѣтъ отъ любовъ.

При свѣршването на службата всѣкой се виждаше да се натиска напредъ къмъ чина на Алфордови, като се запознаваше самъ или нѣкой другъ го запознаваше, а Яковъ пакъ си помисли за прѣдшната Недѣля, когато ствѣмъ малцина се здрависаха съ майка му.

Когато една готвачка или една перачка отива на черква колко, студентъ е нейниятъ приемъ, сравненъ съ онзи на единъ банкеръ или единъ фабрикантъ.

За очудване на Норудъ, г-жа Алфордъ отиде бързишкомъ къмъ чина, гдѣто стоеше г-жа Хърсли и подаде ѝ най-сърдечно ръката си. Тогава, чудо надъ чудесата, г-нъ Алфордъ дѣйствително се ръкова съ Якова! Какъ се опулваше Томи Уаткинсъ! Франкъ Смитъ гледаше очудено съ полуотворени уста. И тогава, за да направи деня день на чудеса, г-жа Алфордъ настоя г-жа Хърсли да се вози съ нея въ файтона имъ, а г-нъ Алфордъ остана да върви съ Якова.

„Ее, какви работи!“ каза Целия Стебинсъ, когато видѣ файтона да замине. Но когато г-нъ Кодинсъ подигна шапката си на госпожитѣ въ файтона, оголѣлата му глава се виждаше да свѣти като излѣскана слонова костъ.

ГЛАВА IX

Норудъ най-послѣ влѣзе въ прѣпирня — и то, странна прѣпирня, която напомнюва човѣку за една банда, въ която всѣкой свирачъ свири особенъ инструментъ,

и съ особенъ тактъ, обаче, пакъ произвежда съвършена хармония (съгласие). Темата на прѣвприята въ Норудъ бѣ г-нъ Белмонтъ, служителятъ на черквата, който по туй врѣме бѣше стоялъ въ селото почти една година.

Идването на г-на Белмонтъ въ Норудъ бѣше явно разочарование за черковнитѣ служители. Тѣзи любезни братия бѣха направили въпроса за новия проповѣдникъ прѣдметъ на сериозна и усърдна молитва; но, като много други добри хора въ този свѣтъ, най-послѣ тѣ рѣшиха сами да зематъ работата на рѣка.

И тѣй около три мѣсеца прѣди годишното събрание, тѣ назначиха една комисиѧ да размишлява върху тази важна работа. Никога не е изпълнявала една комисиѧ длѣжността си тѣй дѣятелно, ядѣтъкъ е сѣптала себе си отъ такъва голѣма важность, както тази комисиѧ. За седмици тѣзи прѣдани служители се събраха въ опрѣдѣлени врѣмена, за да разискватъ този важенъ въпросъ и да сравняватъ бѣлѣжки единъ съ другъ. Тѣ разгледаха всѣкой проповѣдникъ въ конференцията и даже въ други конференции. Всичко за и всичко противъ — особено противъ — тѣ внимателно обмислюваха.

Мѣдростѣта, знанието на характеръ, хубавата, критическа оцѣнка на проповѣждане, високата способностъ на комисиѧта да разбира отъ проповѣдници, никога не бѣха по-богато изявиени отколкото въ случая съ Норудчани. Единъ човѣкъ бѣ отхвърленъ, защото държи прѣдъ себе си бѣлѣжки, когато проповѣдва; другъ, защото не употрѣбѣва бѣлѣжки. Единъ бѣ отхвърленъ, защото ѣзди на велосипедъ, а другъ защото не ѣзди. Единъ си стрижелъ косата много къса, другъ я оставялъ много дълга. Единъ не обръщаль доволно внимание на облѣклото си, другъ билъ много прѣкаленъ. Единъ не струваль, защото билъ жененъ и ималь фамилия; другъ не струваль, защото билъ ергенъ. Единъ проповѣдваль много високо, другъ не проповѣдваль доволно високо. Единъ билъ сиромашъ и зависялъ отъ заплатата си,

другъ билъ богатъ и, слѣдователно, независимъ. Трудно, тѣжно врѣме имаше тази комисиѧ. Не щѣше да бѣде тѣхна вина ако властѣта, която назначава свещенно-служители не усиѣ да задоволи Норудъ. Наистина, тѣ бѣха готови да освободятъ епископа отъ всѣка отговорность, и тази сѣщата добрина тѣ биха показали и къмъ самага Бога!

Най-послѣ тѣ избраха едного, и отидоха на конференцията; но за тѣхно о-чудване, епископътъ просто се усмихна, и каза: „Невъзможно.“ Тогава тѣ почнаха да говораѣтъ върху особенитѣ нужди на Норудъ, колко изключително бѣ неговото положение, и колко различно бѣ то отъ всѣка друга черква въ конференцията. Туй направи епископа да се усмихне даже повече, слѣдъ което той каза:

„Това, което сте казали, е било казано отъ всѣкой друга комисиѧ, която ме е посѣтила. Нека сега да видя точно що искате. Разбира се, че той трѣбва да е способенъ да интересува младитѣ?“

„Вѣрно,“ отговори комисиѧта, като говорѣха всички съ единъ гласъ.

„Сжщо да утѣшава и наставлява старитѣ?“

„Да, наистина,“ отговориха тѣ както по-прѣди.

„Вѣрнѣ пастиръ?“

„Несъмнено. Нашитѣ хора изискватъ постоянни посѣщения.“

„Способенъ проповѣдникъ?“

„Това е нужно, ако искаме да не отпада черковната ни работа.“

„Дѣятеленъ въ Недѣлното Училище?“

„Това ни е толкова нужно, колкото кое да е друго нѣщо. Ний губимъ както въ числа тѣй и въ интересъ.“

„Прѣдаденъ на Епвортската Дружина?“

„То се знае. Частъ отъ нашата мѣжнотия е именно тази, че настоящиятъ ни пастиръ не се е интересуваль въ дружината.“

„Добѣтъ по финансовалната часть?“

„Да. Г-не! Ние имаме дългъ сега, и върѣйки всѣчкитѣ ни старания той се увеличава.“

„Вие искате Братъ Шжрландъ?“

„Да,“ пакъ казаха и тримата същевременно.

„Обществото на Черквата Сионска Гора е поискала него, и тѣхната молба дойде прѣди вашата.“ Като чуха това тѣ останаха толкова разочаровани, щото епископътъ ги съжали. Онова общество ще гради нова черква, и мисли, че братъ Шжрландъ ще може да имъ помогне.“

„Но тѣ не се нуждаятъ отъ него толкова много, колкото ние, ако не ни пратите братъ Шжрландъ нашитѣ хора много ще се разочароватъ и обезсърчатъ.“

Братъ Нетълтонъ, като прѣдсѣдатель на комисията, почувствува отговорността си. Да се завърне въ Норудъ безъ братъ Шжрландъ за него значеше важно поражение. И братъ Нетълтонъ добръ помнѣше, що бѣ казалъ той, когато се назначи комисията.

„Ако азъ проводя братъ Шжрландъ въ Норудъ, разбира се, че вие ще му плащате колкото му сж общали членоветѣ на Обществото Сионска Гора!“

Слѣдъ този въпросъ едно смъртно млчание послѣдова.

Чудното съгласие и усърдие на комисията прѣтриѣ една внезапна сгуденина. Братъ Нетълтонъ погледна къмъ братъ Хендона; братъ Хендонъ погледна къмъ братъ Денисъ; тогава и тримата погледнаха къмъ епископа. Една слаба усмивка се показва на лицето на епископа, но да ли това бѣ душевна лучезарность, или обикновено земно развеселяване, не може лесно да се рѣши. Черквата Сионска Гора бѣ една отъ най-щедритѣ въ конференцията. Тя кокога не правѣше поправки, нито плащаше дълга си въ ущърбъ на заплатата на проповѣдника. Вслѣдствие на това хората я високо почитаха. Проповѣдниците биваха доводни, когато ги назначаватъ тамъ. Най-долнитѣ и ней-стиснатитѣ енориани не бѣха водители въ нейното управление. Това не бѣ съвършено вѣрно за Норудъ, което, може би, пяснява малката усмивка, която ставаше по-широка на ли-

цето на епископа, колкото по-дълго въпросътъ му оставаше неотговоренъ.

„Фактътъ е, епископе,“ каза братъ Нетълтонъ, като говорѣше полека и въздържно, „ние не мислимъ, че ще можемъ да платимъ колкото миналата година, но ако ни пратите братъ Шжрландъ, ний ще сторимъ най-доброто що можемъ.“

„Добръ, мога ли да попитамъ колко плащаше Норудъ миналата година?“

Братъ Нетълтонъ му каза.

„Мога ли да попитамъ колко дадохте вие лично?“

Братъ Нетълтонъ не бѣ приготвенъ за този въпросъ. Той не бѣше скѣпъ, по-дълъ Христианинъ, който мѣри религията си съ парични лѣнии. Той никога не бѣ първъ въ подискитѣ. Сравненъ съ г-нъ Колинсъ, той много малко даваше. Г-нъ Шелдонъ имаше много мжчотии съ него за наема на чина. Неговото име рѣдко се намираше въ списъка на благодарителнитѣ цѣли. Никой черковенъ вѣстникъ не се четеше въ неговия домъ. Като обикновено нѣщо, и двѣтъ му очи биваха благоговѣйно заворени, когато дискусътъ минаваше край неговия чинъ. Отъ друга страна братъ Нетълтонъ говорѣше високо и дълго въ Норудскитѣ събрания, като допълняше съ думи недостатъка си въ пари.

„Нѣма нужда да отговорите,“ каза епископътъ, „и извинявайте за моя въпросъ.“ Но разликата между заплатата, която вие давате въ Норудъ и оная въ „Сионската Гора“, е отъ голѣма важность, не толкозъ въ самата нея, но за нейното отношение спрѣмо дружи нѣща. Обаче, ще видимъ какво може да се стори.“

Братъ Нетълтонъ издаде голѣма въздишка на облегчение, когато излѣзе отъ кѣщата, гдѣто угощаваха епископа. Тѣй стори братъ Хендонъ. Тѣй стори и братъ Денисъ. Що стори епископътъ слѣдъ пазенето на тѣзи голѣмци остава тайна и до днесъ. Но както и да е, братъ Шжрландъ не бѣ пратенъ въ Норудъ, а братъ Белмонтъ бѣ назначенъ тамъ.

Изпърво имаше обикновеното вълнение, въ което разочарование, паранена щета

и глупава гордостъ завземаха по равно мѣсто, г-нъ Белмонтъ си гледаше работата, като че никакъ не обръщаше внимание на каква да е мъжнотия, а се прѣдаваше само на онѣзи работи, които се отнасяха до него. Той не изглеждаше да е забѣлѣжилъ, че никакъвъ приемъ не му се даде, или че никаква весела дружина не дойде въ къщата му да му каже добръ дошелъ. Нито бѣ той бързъ да забѣлѣжи отсъствието на комисията за проповѣдникъ отъ черквата, когато той първо дойде въ Норудъ. Г-нъ Колинсъ го срѣсна на станцията въ Сжбота слѣдъ затварянето на конференцията, но прѣди това той бѣ му писалъ едно приятелско писмо, съ което го поздравляваше и го канеше у дома си. Г-жа Колинсъ прѣе странника по нейния си намръщенъ и печаленъ начинъ; но при единъ веселъ, истински гостприемникъ, какъвто г-нъ Колинсъ се указа да е, г-нъ Белмонтъ не се обезпокой твърдѣ много отъ неговата плачлива жена.

Когато Целия Стебинсъ чу, че той билъ вдовецъ, нейното нежно сърдце се трогна съ дълбоко съчувствие. Когато г-жа Линвортъ чу, че жена му била умрѣла прѣди нѣколко години, тя въздѣхна, като си припомни ви своята самотия и скръбъ.

Тогава, слѣдъ нѣколко седмично явно отсъствие, едно пожертвование на тѣхното чувство на себеуважение членовеѣ на комисията се явиха единъ слѣдъ другъ, и поздравиха г-на Белмонтъ. Малко по-послѣ Норудъ се съгласи, че отказътъ на Епископа да проводи братъ Шхрландъ билъ съгласенъ съ провидението, и че братъ Белмонтъ задоволилъ напълно тѣхните очаквания. Но проповѣдникътъ се водеше по своя си умъ. Той бѣ прѣмъналъ прѣзъ нѣколко такива опитности, и тѣй той не бѣ нито измаменъ нито смущаванъ.

Той посѣти нѣколко пхти Ххрслевцитѣ, и въ оная Недѣля, когато г-жа Ххрсли и Яковъ дойдоха на черква, и намѣриха тѣхния чинъ заетъ отъ Женкинсоновата фамилия, той бѣ внимателно забѣлѣжилъ

всичко. Слѣдующата Недѣля, когато Алфордовцитѣ пристигнаха тържествено, и причиниха такъво голѣмо възненне, той и това забѣлѣжи. Благословението едва бѣше произнесено оная заранъ, и г-нъ Нетълтонъ се намѣри при амвона да каже на г-нъ Белмонтъ за г-нъ Алфордовото присѣствие, и да го заведе по-скоро при този великъ човѣкъ за да го запознае съ него. Той се запозна съ г-нъ Алфордъ и съ г-жа Алфордъ и се здрависа сърдечно съ тѣхъ, но той сѣ забрави и г-жа Ххрсли и Якова, съ които тѣй сжщо сърдечно се здрависа. И това той продължаваше всѣкога да прави. Той настояваше, че не сж обстоятелствата, които правятъ хората, но че характерътъ е единичното най-важно нѣщо. Тогава почна съгласието, за което говоримъ по-долу, едно съгласие на разногласия, понеже единството не бѣ въ самата музика, но въ темата отъ която музиката се извличаше.

„Той не е нищо друго освѣнъ единъ социалистъ,“ каза Целия Стебинсъ, като употреби съ добъръ ефектъ крѣсления си гласъ.

„Той е цѣлъ фанатикъ,“ каза вдовица Линвортъ, съ едно извиване на гласа си.

„Той е човѣкъ безъ никакъвъ тактъ,“ каза г-нъ Нетълтонъ, съ гласъ подобенъ на онзи инструментъ, който произвежда само шумъ и прави раздражение.

„Азъ се съмнѣвамъ въ неговата религия,“ изевири г-жа Колинсъ изъ гърло.
(Слѣдва)

Годишната Конференция на Метод. Еписк. Мисия се държа въ гр. Търново отъ 1-й до 6-й Май (н. к.). Конференцията биде почетена и съ присѣствието на Д-ра А. В. Ленардъ, Главенъ Секретаръ на Мисионерското Общество и сина му А. В. Ленардъ, пастиръ на Английската Черква въ Римъ. Всичкитѣ религиозни събрания въ свръзка съ конференцията бѣха добръ посѣтени отъ Търновскитѣ граждани.